

Rynek drobiu – aktualny stan i perspektywy

W grudniu 2014 roku Komisja Europejska opublikowała raport „Perspektywy dla rynków rolnych i dochodów rolniczych w UE, w latach 2014-2024”. Opracowanie zawiera m.in. prognozę korzystnej sytuacji na unijnym rynku drobiu, w ciągu najbliższych dziesięciu lat. Eksperti Komisji przewidują, że drób będzie jedynym gatunkiem mięsa, którego produkcja i spożycie w UE, w analizowanym okresie, znacząco wzrosną. Raport ten stawia polskich producentów w bardzo korzystnej sytuacji, bowiem nasz kraj jest jednym z liderów produkcji na rynku drobiowym.

Sytuacja na polskim rynku drobiowym

Rynek drobiu rozwija się przede wszystkim pod wpływem dużej podaży. W całym 2016 roku produkcja mięsa drobiowego w Polsce osiągnęła poziom 2 750 tys. ton, co oznacza ponad 15% wzrost w relacji do 2015 roku. Import zmniejszył się o 8%, tj. do 33 tys. ton, zaś eksport zwiększył się o 17% - do 994 tys. ton, co stanowi 36% produkcji. Wzrost eksportu żywego drobiu, mięsa, podrobów i przetworów drobiowych jest wynikiem konkurencyjności cenowej polskiego drobiu oraz większej krajowej produkcji. Wyższa dynamika eksportu, w ujęciu ilościowym niż wartościowym, była wynikiem między innymi spadku cen eksportowych. W 2016 roku ceny drobiu na rynku unijnym, w tym i w Polsce, były niższe niż przed rokiem. Przewiduje się, że dynamika wzrostowa w eksporcie żywego drobiu, mięsa, podrobów i przetworów drobiowych utrzyma się w pierwszym półroczu 2017 roku na tym samym poziomie, pod warunkiem że na rynku krajowym nie wystąpią poważne zakłócenia (np. ptasia grypa). Eksport produktów drobiowych w minionym roku zwiększył się do poziomu 581 tys. ton,

zaś import do ok. 75 tys. ton, a dodatnie saldo obrotów w handlu zagranicznym produktami drobiowymi do ok. 956 mln euro.

Ptasia grypa a rynek drobiu

Istotnym problemem dla branży drobiarskiej może stać się ptasia grypa, która pojawiła się w Polsce na początku grudnia 2016 roku. Od tego czasu w naszym kraju stwierdzono już 36 ognisk tej choroby. Najwięcej jest ich w województwie lubuskim, gdzie znajdują się duże fermy drobiu. Należy zaznaczyć, że do tej pory nie zanotowano ptasiej grypy w województwie pomorskim, gdzie produkcja drobiarska to kierunek o dużym znaczeniu gospodarczym.

Wystąpienie ptasiej grypy wstrzymuje eksport na rynki unijne, głównie do Niemiec. Jeśli choroba ta rozprzestrzeni się na znacznym obszarze Polski, możemy spodziewać się większych utrudnień w handlu zagranicznym. Bardzo istotnym będzie również rozwój sytuacji w pozostałych krajach unijnych. Ptasia grypa występuje bowiem w kilku innych krajach UE, w tym w Niemczech i na Węgrzech.

Mimo zaistniałych zagrożeń, KE po raz kolejny podwyższyła szacunki dotyczące produkcji i konsumpcji mięsa drobiowego w Unii Europejskiej. W roku 2017, w krótkookresowej prognozie, przewiduje się wzrost produkcji na poziomie 2,5%, konsumpcji 0,8%. Jest to w dużym stopniu następstwem bardzo dynamicznego rozwoju produkcji drobiu w Polsce.

Spożycie mięsa drobiowego

Drób stanowi coraz większy odsetek całkowitej konsumpcji mięsa. Jeszcze pięć lat temu jego udział wynosił 29,5% tej konsumpcji, w minionym roku 2016 nastąpił wzrost do poziomu 31%. To jest czynnik pozytywny, z punktu widzenia interesów handlowych Polski, która zajmuje pierwsze miejsce wśród producentów mięsa drobiowego i ma duże przewagi cenowe na jednolitym rynku europejskim tego mięsa. Polska ma zdecydowaną przewagę, dlatego pozostanie jednym z czołowych dostawców mięsa drobiowego na rynek unijny w latach 2016-2017.

Wzrost spożycia mięsa drobiu będzie głównie efektem ożywienia popytu gospodarstw domowych na mięso drobiowe kulinarne, dania gotowe z udziałem drobiu oraz żywienie w gastronomii. Udział mięsa drobiowego w łącznym spożyciu mięsa i podrobów w 2016 roku wyniósł 38,4%, wobec 36,1% w roku 2015.

Przewiduje się, że w 2017 roku bilansowe spożycie mięsa drobiowego może zwiększyć się o 0,5 kg - do 29 kg na mieszkańca (wzrost o 1,8%, w porównaniu do roku 2016). Wzrostowi spożycia drobiu będzie sprzyjał spadek konsumpcji mięsa wieprzowego o 1 kg, tj. o 2,4% (40 kg na mieszkańca). Spożycie mięsa wołowego utrzyma się na tym samym poziomie. Wzrost spożycia mięsa drobiowego nie zneutralizuje spadku spożycia wieprzowiny i w rezultacie całkowite spożycie mięsa i podrobów wyniesie 75,5 kg na mieszkańca i będzie o 0,5 kg, tj. o około 1%, mniejsze niż w roku

poprzednim. Wzrost spożycia drobiu będzie głównie efektem ożywienia popytu gospodarstw domowych na mięso drobiowe kulinarne, dania gotowe z udziałem drobiu oraz żywienie w gastronomii.

Perspektywy dla produkcji drobiu

Zdaniem ekspertów Banku Gospodarki Żywnościowej BNP Paribas, produkcja mięsa drobiowego w Polsce nadal będzie wzrastać, jednak nieco wolniej niż w ostatnich pięciu latach. Zachęca do tego rosnący popyt na drób ze strony odbiorców zagranicznych, jak i krajowych. Czynnikiem hamującym wzrost produkcji może być ewentualny dalszy spadek cen skupu.

Spadek cen detalicznych drobiu był efektem zwiększenia produkcji mięsa drobiowego, ograniczenia popytu wewnętrznego oraz utrzymującej się wysokiej podaży i malejących cen mięsa czerwonego. Czynnikiem hamującym tempo spadku cen drobiu był i jest znaczący wzrost eksportu. Do wzrostu cen wędlin drobiowych przyczyniła się obniżka podaży spowodowana zmniejszeniem krajowej produkcji i ożywieniem eksportu. Można przypuszczać, że wpływa na to również zmiana struktury asortymentowej produkcji i poprawa jakości wędlin polegająca na zwiększeniu udziału droższego surowca w wyrobach finalnych.

Z analizy przeprowadzonej przez Krajową Izbę Producentów Drobiu i Pasz wynika, że mimo imponujących, dwucyfrowych wzrostów eksportu polskiego mięsa drobiowego i podrobów w ostatnich latach, istnieje presja na spadki cen żywca drobiowego w kraju spowodowana nienadążającym za produkcją wywozem zagranicznym. Różnice między wzrostem produkcji, a wzrostem eksportu są szczególnie duże w ostatnich dwóch latach, co może tłumaczyć obserwowaną presję na spadek cen żywca.

Tadeusz Plichta